

Program szachowy Chessmaster Grandmaster Edition jest dedykowany osobom, które pragną nauczyć się gry w szachy (a także zrozumieć szachy!), w przyjemny i interesujący sposób. W estetycznie wykonanym pudełku znajduje się jedna płyta DVD zawierająca wersję instalacyjną programu oraz skróconą instrukcję obsługi. Po zainstalowaniu programu na twardym dysku, w utworzonym katalogu znajdzie się około 2,5 GB plików, co umożliwi uruchamianie programu bez konieczności wkładania płyty DVD do napędu za każdym razem, ilekroć chcemy zagrać w szachy. Po pierwszym uruchomieniu programu pojawi się okienko w którym musimy podać dane, za pomocą których program będzie nas identyfikować. Mówiąc językiem komputerowych graczy, musimy stworzyć swojego awatara – spersonalizowany profil. Jeżeli chcemy, możemy utworzyć kilka takich profili, i w zależności od potrzeby, używać któregoś z nich. Po zalogowaniu się, stajemy przed wyborem trzech głównych trybów pracy z programem Chessmaster: trybem nauki, gry oraz zabawy. Wygląd programu nieco zmienia się w zależności od dokonanego wyboru, choć generalnie programiści zadbali o ujednolicenie grafiki, której domyślny styl nazwałbym „grafitowy high-tech”. Osobiście wolałem drewnopodobny wystrój programu z wersji 5500 De Luxe, ale to tylko moja subiektywna opinia.

Po wybraniu trybu zabawy, użytkownik zostaje wprowadzony do części programu przeznaczonej do nauki szachów dla dzieci. Wśród kilku podkategorii znajdziemy różne minigry, proste zadania i samouczki mające przybliżyć dzieciom istotę szachów. Można też pominąć je i zdecydować się na grę na trójwymiarowej szachownicy, wyposażonej w zabawne animowane bierki. W tym trybie rozgrywki, możliwości konfiguracji programu są bardzo ograniczone. Ale np. można poprosić o pomoc w wykonywaniu posunięć, zmieniać wygląd szachownicy z 3D na 2D, i w dowolny sposób obracać lub zmieniać rozmiar trójwymiarowej szachownicy.

Z trybu zabawy można w łatwy sposób przejść do trybu nauki dla osób, które już wyrosły z dziecięcych ubranek. Uważam, że tu leży główna siła programu Chessmaster. Program oferuje trzy rodzaje zajęć: w Akademii szachowej Josha Waitzkina, Akademii Larry’ego Christiansena oraz w tradycyjnej szkole z serii Chessmaster. Te trzy tryby nauki oferują niezwykle bogaty i ciekawie wyłożony materiał szachowy, przeznaczony zarówno dla nowicjuszy, jak i osób zaawansowanych. Myślę, że każdy znajdzie tu coś dla siebie, biorąc pod uwagę bogactwo zamieszczonego materiału, różnorodność tematyki i prosty, a zarazem ciekawy sposób przekazania wiadomości. Każda z lekcji ilustrowana jest diagramem z odpowiednio podświetlonymi polami i animowanymi bierkami. Oprócz opisu lekcji

w wersji audio (tylko po angielsku) dostępny jest odpowiedni tekst przetłumaczony na język polski. Każdą z lekcji można powtórzyć wiele razy i ćwiczyć podane w niej przykłady. Bogactwo zamieszczonego materiału przekracza ramy niniejszej recenzji, jednakże warto wymienić chociaż kilka podstawowych tematów zajęć: wprowadzenie do szachów, ruchy bierek, matowanie króla, elementy taktyki (związania, widełki, itp.), kombinacje, podstawy strategii, struktury pionkowe, słabe pola, wymiana materiału, aspekty psychologii szachów, wprowadzenie do debiutów, końcówki, pozycje treningowe oparte na partiach rozegranych przez znanych arcymistrzów i wiele, wiele innych. Dział nauki jest bardzo rozbudowany i z pewnością sumienne przerobienie tego bogatego materiału zaowocuje zwiększeniem siły gry i ogólnym rozumieniem niuansów występujących w sztuce szachowej.

Do naszej dyspozycji pozostaje też zbiór około 900 znanych partii, a także duża, licząca około 800 000 partii baza danych, służąca do znajdowania np. określonych pozycji. Możemy przeszukiwać tą bazę w oparciu o typ pozycji, nazwiska graczy, miejsce rozgrywki, uzyskany wynik, kody ECO i wiele innych. Osoby zainteresowane trenowaniem debiutów również powinny być usatysfakcjonowane, bowiem program Chessmaster oferuje taki kurs. Użytkownik może ćwiczyć rozgrywanie początkowych etapów gry, co zajmie na pewno sporo czasu, bo drzewo wariantów debiutowych ma bardzo rozbudowane gałęzie. Osoby mające aspiracje do rozpracowywania nowych wariantów debiutowych otrzymały do rąk dodatkowy edytor, umożliwiający modyfikowanie wbudowanej książki debiutów oraz tworzenie własnej.

Ostatnim trybem pracy Chessmaster-a jest możliwość bezpośredniej gry. Mamy tu do wyboru kilka wariantów, w tym grę w sieci LAN, przez internet oraz z własnym komputerem. Jeżeli czujemy się dostatecznie silni, możemy zweryfikować to przekonanie biorąc udział w wielu turniejach z przeciwnikami, wystawionymi przez omawiany program. Oczywiście, można ingerować w styl gry swoich przeciwników turniejowych. Dla osób które przeliczyły się z własnymi siłami podczas takich turniejów, Chessmaster proponuje grę z pojedynczym przeciwnikiem. Do wyboru jest tryb gry rankingowej oraz treningowej. W trakcie gry rankingowej program ocenia nasze postępy i porażki, przydzielając odpowiednią punktację. Do wyboru mamy wielu przeciwników, różniących się rankingiem i stylem gry. Można ten ustawić najbardziej odpowiednią kontrolę czasu, np. liczbę minut na partię, liczbę ruchów na partię, dodatek czasu na ruch, itp. Podobnie jak udział w turnieju, gra rankingowa, to gra „na serio”, która może obnażyć niedoskonałości naszego przygotowania szachowego, objawiające się w spadku obliczonego ranking.

Niezobowiązujący tryb gry to tryb treningowy, w którym nasza gra nie podlega ocenie rankingowej. Tutaj gracz może pozwolić sobie na relaksującą grę lub nawet eksperymentowanie, tym bardziej, że tuż obok dostępna jest opcja ustawienia pozycji. Pozwala to na wypróbowanie nowych idei w grze, przećwiczenie konkretnych pozycji z gry środkowej i końcówek.

Program Chessmaster posiada bardzo rozbudowane menu i możliwości dostosowania wyglądu oraz sposobu gry do preferencji użytkownika. Możliwe jest wczytanie partii i zapisanie jej za pomocą popularnych notacji, ustalenie rodzaju przeciwnika, modyfikowanie jego stylu gry, tworzenie statystki gry, analizy wariantów, poszukiwanie mata, uzyskiwanie pomocy na temat posunięć, i wiele innych. Pełna lista możliwości przystosowania programu do potrzeb użytkownika zajęłaby kilka stron maszynopisu. Zainteresowanych odsyłam do rozszerzonej wersji instrukcji obsługi, dostępnej w programie w postaci pliku PDF. Należy jednak zaznaczyć, że do posługiwania się Chessmaster-em nie jest wymagane przeczytanie instrukcji, gdyż program jest bardzo intuicyjny w obsłudze i niezwykle przyjazny dla użytkownika.

Osoby lubiące gry komputerowe zazwyczaj dużą wagę przykładają do estetyki programu oraz do tzw. „grafiki”. Tutaj seria programów Chessmaster może pochwalić się wspaniałymi osiągnięciami. Do głównych zalet „graficznych” należy dobra kolorystyka, piękne zestawy szachowe, np. trójwymiarowe szachownice z najróżniejszymi bierkami. Dostępne są szachownice 2D oraz trójwymiarowe ze wspaniałymi figurami, zarówno klasycznymi wg Stauntona, jak i tak artystycznymi, modernistycznymi, itp. Trójwymiarowe szachownice można obracać prawie pod dowolnym kątem, przesuwać po ekranie i zmieniać ich wielkość. Doskonałe wrażenie robią realistyczne światłocienie. Jednym słowem – grafika na medal.

Podsumowując, Chessmaster Grandmaster Edition według mnie jest wiodącym na rynku programem, przeznaczonym do wsparcia nas w przygodzie z szachami. Nie waham się użyć stwierdzenia, że jest to wręcz okręt flagowy elektronicznej nauki szachów. Gorąco polecam zakup Chessmaster-a osobom ciekawym tajników tej gry, albo pragnących zainteresować nią swoje dzieci.